

הגוי שלא מניחים לו לבקר בכנסיה ותיאור מפורט של הצגת מחתרת

המשת הגיבורים של המחזה: הכרוב, שני מלאכי החצוצרה, הגברת הנאה והערבי בעל העריסה

הכרוב טיפס לאיטו, כי תונת הלילה הארוכה שלו נתפס סה בשלבי הסולם. כשהכרוב כבר הגיע סוף-סוף לגג, אחרי מאמצים קשים, פרש את שתי ידיו לצדדים וקול קרא: "והנה מלאך אדוני ניצב עליהם וכבוד אדוני הופיע עליהם מסביב ויראו יראה גדולה."

הקריאה גרמה לחזרתם של שני המלאכים מהמערך כה הראשונה לגג והפעם בלי חצוצרות. הם ניצבו משני עבריו של הכרוב הקטן, שהתעייף כבר מלהחזיק זיק את ידיו הענוגות באוויר, ובמקום זה התחיל לגרד במצחו. תוך כדי כך עלתה על הבמה נערה יפה, לבושה בלבן עם מטפחת ציבעונית על כתפיה, וערבי שנשא בידי עריסת תינוק.

אחרי שחיכו כמה רגעים עד שהקריין גמר לצטט פסוקים נוספים מלוקס, מתי וישעיהו, באו שלושת הרועים הראשי שונים והשתחו לפני העריסה. אחרי שגמרו, באו שלושה מלכים בשכמיות ציבעוניות וכתרים על הראש והגישו לעריסה מתנות.

עם המתנה של המלך השלישי נגמר המחזה והקהל מתאכף. עם תום ההצגה עלו שני בפטיסטים על הבמה ובעברית צהה, עם טיפ טיפה של מיבטא אמריקאי, בישרו לקהל שבגלל עודף המבקרים ודרישה נמרצת של הקהל, תיערך הצגה שנייה. בינתיים הוזמנו כולנו לגשת למיוזון להחיות את נפשנו.

כשהסתובבתי במיוזון להחיות את נפשי, שמעתי גברת אחת ששאלה את חברתה: "הגידו, עץ האשוח הזה, מאיפה לקחו אותו הנוצרים? מארץ-ישראל? או למה אין אצלנו אשוחים?" ענתה לה: "בזמן שישו היה חי, היו המון אשוחים בארץ, אבל מאז שהיהודים יצאו לגלות לא היה מי שישקה את השתילים וכל העצים נבלו."

כה אמר טוסטוראהינדי
כדי שהצדיק ישאר טהור, ונקי מכל רבב, צריך לכבס אותו שלוש פעמים בשבוע במים רותחים.

"זה אשוח זה? הרי זה ברוש פשוט!"
"שמע, אמר לי איש-שיחי, אני לא יודע מי אתה, אבל בבקשה ממך: אל תבוא ללמד אותי מה זה אשוח!"
האורות כבו וחושך השתרר באולם. מקהלת בנות עלתה על הבמה. כשכל אחת מהן עוטה גלימה כחולה ועל כתפיה מונח צעיף לבן. המקהלה נתנה קולה בצרור שירי חגי המולד:

חג מולד לבן,
מכסה את האולמות.
אוי עץ אשוח!
זה הלילה לפני חגי המולד
ילדה העלמה מרי האדיבה את ילדה.
יש שיר באוויר.
אוי לילה קדוש!

אחרי שגמרה המקהלה לשיר, התחילו שני מלאכים עם חצוצרות קרסון לטפס בסולם.

כיוון שלא ראינו מלאך מימיכם, לא יזיק לכם לדעת כיצד הוא נראה. כי כל הזמן שאנו חיים בארץ הקודש אי-אפשר לדעת אם לא נזדקק לו אי-פעם.

המלאך שעלה על הגג, בטפסו על סולם של עץ, לבש כותונת לילה לבנה מכופתרת בצוואר. הכותונת היתה ארוכה והשתלשלה עד כפות הרגליים. למלאך היו פני נערה צעירה בתסרוקת פוני, בלי שביל באמצע. על השיער השחור של הפוני רבץ זר קטן שהבריק באפלה. גבנו של המלאך דבק זוג כנפיים שקופות ככנפי פרפר, עשירות מלמלה דקה.

שני המלאכים טיפסו על הגג כדי לבשר שתי בשורות: אחת על פקודה מיוחדת של הקיסר אוגוסטוס, שצויה לערוך מיפקד אוכלוסין והשנייה, שכאשר הגיע יוסף ומשפחתו לתחנת המיפקד בבית-לחם ילדה אשתו בן. כיון שכל בתי המלון היו תפוסים, השכיבה אותו באבוס.

אחרי כמה רגעי דומיה, התחיל כרוב קטן וחמוד, שהיה לבוש כתונת לילה לבנה וארוכה לטפס בסולם, כדי להגיע לגג, שלפני כמה רגעים ירדו המלאכים ממנו.

חג המולד בחוצלארץ הוא חג של גויים. כאן, בארץ ישראל, זהו חג של יהודים. כיום הזה קמים היהודים ונוסעים לנצרת, יפו, חיפה או סתם לאיזו כנסיה, כדי להאזין אל הרנינה ואל התפילה. קורה לפעמים שגם לאיזה נוצרי מתחשק לבוא ולראות כיצד נדחקים היהודים לכנסיה שלו, אבל מאורחים לא קרואים כאלה מתפטרים מהר. תופסים אחד כזה בצווארון ומסלקים אותו החוצה, ושם בחוק, אומרים לו באדיבות: "תראה חבר, אתה נוצרי והכנסיה פתוחה כל השנה לפניך. אני בא הנה רק פעם אחת בשנה, או מה אתה דחקא מפריע לי?"

כשראו הנוצרים שלא נותנים להם להיכנס בחג המולד לכנסיות באופן גלוי, הלכו והקימו מחתרת ושם הם חוגגים את יום הולדת ישו הנוצרי בלי יהודים, מלבד, אולי, כמה מאנשי השב. את אלה, כידוע, אי-אפשר לגרש, מפני שברגע שמגרשים אותם, כבר אין מחתרת.

היות ותיאור מפורט של חגיגת חג המולד הנערכת על ידי יהודים מופיע בהרחבה בכל עתון, החלשתי למסור לכם דין וחשבון מחגיגת חג מולד מחתרתית של נוצרים. לצורך זה גייסתי כמה ידידים בעלי השפעה בחוגי הפטיסטים האמריקאים ורכסם הגיעה, לידי הזמנה.

הגעתי לכפר הבפטיסטים בדיוק כמו שהיה כתוב בהוד מנה — ואפילו הקדמתי קצת, אך מצאתי שאחרים כבר הקדימו אותי וכל הכיסאות באולם הקטן של ההצגה תפוסים. לא תיארתי לי שיש כל כך הרבה בפטיסטים ב' ארץ-ישראל. בפטיסטים, שכפי שאני שומע, מדברים וזומי רים עברית רהוטה.

כיון שלא היו כיסאות פנויים, כבשתי לי מקום על הריצפה, לפני במת עץ מכוסה יוטה ומגובבת בקש. כשליש מאלי עץ כרוש שבין עפאיו מסתתרות נורות צבעוניות. כיון שענפי הברוש הסתירו לי חלק מהבמה, ביקשתי מאחד הבפטיסטים לסלק את העץ הצידה או להוציא אותו בכלל לפרוודור.

"השתגעתי?" אמר לי הבפטיסט, "איך אתה מתאר לך שנוציא את האשוח החוצה?"